

אהבת ישראל חלק ה'

בסוגיה זו פסק אחד מגדולי הראשונים – הרשב"א, הלכה כרבי מאיר שבין כך ובין כך קרואים בנינים:

"ואף על גב דרבי מאיר ורבי יהודה הלכה כרבי יהודה הכא רבי מאיר קראי קדייק"

(שו"ת הרשב"א חלק א סימן קצד, שו"ת הרשב"א חלק א סימן רמב)

בדרך כלל ישנו כלל בפסיקת ההלכה שכשקיימת מחלוקת בין רבי מאיר לרבי יהודה אנו פוסקים כרבי יהודה ולא כרבי מאיר, בסוגיה זו פוסק הרשב"א הלכה כרבי מאיר שמדייק את דבריו מתוך הפסוקים. וכן פסק הגר"א ביורה דעה סימן קנט סעיף קטן ג.

כהמשך לסוגיה זו נביא את דבריו של אחד מגדולי תנועת החסידות, הגאון רבי מנחם מנדל מויטבסק (נולד בשנת ה'ת"צ בויטבסק שברוסיה), בספרו פרי הארץ.

רבי מנחם מנדל היה תלמידו המובהק של המגיד ממזריטש תלמיד הבעל שם טוב, ורבו של רבי שנאור זלמן מלאדי בעל התניא מיסד חסידות חב"ד. בשנת ה'תקל"ז החליט רבי מנחם מנדל לוותר על הנהגת החסידות ולעלות לארץ ישראל בראש קבוצה של כשלוש מאות איש, המכונה "עליית תלמידי הבעל שם טוב".

עלייה זו פתחה את הפתח להתיישבות היהודית בארץ ישראל, ומבחינות רבות היוותה יסוד לשיבת ציון של תלמידי הגר"א, ובהמשך לתנועה הציונית כולה.

"לאפרושי מאיסורא באתי להזהירם (להפרישכם מאיסור באתי, ולהזהירכם), כיהודא ועוד לקרא במאמר הכתוב ועתה אל תתלוצצו פן יחזקו מוסריכם ח"ו, והוא שלא להתלוצץ מבני אדם עוזבי תורה..."

ומלתא דפשיטא לי (והוא פשוט ויודע לי) וברור בשכלי כהגלות אחד הדברים הידועים לי שהוא (קלקול זה ביחס אל עוזבי תורה), סיבת הירידה והשפלות, והעניין (שאמרו חז"ל) בין כך ובין כך קרויים בנינים, והוא (המתלוצץ, המתייחס לעוזבי התורה בשלילת היסוד של בין כך ובין כך קרואים בנינים) מפריש עצמו מן הכלל להיות הוא פרטי. וכל השפעות כללות ישראל אין לו חלק עמהם. וזהו מאמר הפסוק: בתוך עמי אני יושבת, וכפירוש הזוהר הקדוש. ולשומע ינעם, ותבוא עליו שפע ברכה מכנסת ישראל בגשמי ורוחני, ויעלה מעלה מעלה".

(אגרת לחסידיו משנת ה'תקמ"ד, מובא בספר פרי הארץ בסוף מכתב ד)

רבי מנחם מנדל מזכיר בדבריו את דברי הזוהר על האשה השונמית המארכת את הנביא אלישע בביתה, כהכרת הטוב שואל אלישע איך יוכל לסייע לה, תגובתה של האשה השונמית שבתוך עמי אנוכי יושבת:

יֵאמֶר לוֹ אִמְרָנָא אֵלֵיָּהּ הִנֵּה תַרְדְּמָא אֵלֵינוּ אֶת־פְּלִי־הַתַּרְדְּמָה הַזֹּאת מֵהַ לַעֲשׂוֹת לָךְ הִישׁ לְדַבְּרֵי לָךְ אֵלֵי־הַמֶּלֶךְ אוֹ אֵלֵי־שָׂר הַצָּבָא וְתֵאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנִי יוֹשֶׁבֶת:

(מלכים ב פרק ד)

הזוהר מלמד שאותו היום היה ראש השנה והקב"ה יושב במשפט לדון את העולם, וזו כוונת הנביא באומרו "היש לדבר לך אל המלך", תגובתה של האשה היתה שאין היא רוצה לצאת מן הכלל אלא להיות בתוך עמה. אדם שיוצא מכלל ישראל בבקשות פרטיות גם חטאיו הפרטיים נזכרים בדין (זוהר כרך א (בראשית) פרשת ויצא דף קס עמוד ב).